

Osudy zapomenutých hrdinů

Publikace vydaná v rámci projektu realizovaného na základě usnesení vlády č. 1081 z 24. 8. 2005

Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu, kteří byli po skončení druhé světové války postiženi v souvislosti s opatřeními uplatňovanými v Československu proti tzv. nepřátelskému obyvatelstvu

Zdeňka Kokošková a kolektiv

Franz Sales Müller

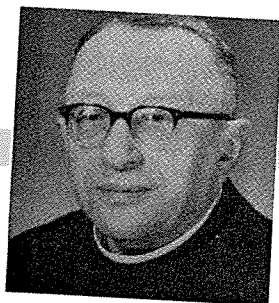
Č. 9

jméno: Franz Sales Müller

datum narození: 14. 1. 1879

místo narození: Svitavy

zemřel: 3. 1. 1975, Westerholzhausen, Německo

osud

Franz Müller pocházel z východočeské řemeslnické rodiny se silnou katolickou tradicí. Po studiích teologie na olomoucké univerzitě se věnoval kněžskému povolání na Opavsku.

za okupace:

Za války se pro své křesťanské smýšlení dostal do konfliktu s nacistickou ideologií a byl deportován do koncentračního tábora v Dachau.

po válce:

Po osvobození se už do vlasti nevrátil a až do své smrti působil v církevní správě mnichovsko-freisingské arcidiecéze.

Zůstal věren Československé republice a byl prokazatelně protinacistického smýšlení.

Franz Müller se narodil v katolické rodině německého tkalce Franze Müllera a Antonie Polzové ve východočeských Svitavách. Protože se dobře učil, rozhodli rodiče, že místo převzetí tkalcovského řemesla půjde studovat. Navštěvoval biskupské gymnázium v Kroměříži, kde v polovině první světové války úspěšně složil maturitu. Poté však musel ihned narukovat do rakouské armády a dva roky kolem sebe vnímal válečné hrůzy. Po konci války se vrátil domů, do nově vzniklé Československé republiky. Přestože ta neholdovala katolicismu, tradičně spojovanému se starou monarchií, zapsal se na teologickou fakultu olomoucké univerzity, aby navázal na svá dosavadní studia.

Dne 5. července 1922 byl v olomouckém dómu slavnostně vysvěcen na kněze a začal se věnovat duchovní službě v jednotlivých farách arcidiecéze: Zpočátku zamířil jako kaplan do Rýmařova, pak do Šternberka a v roce 1926 zakotvil na faře ve Vítkově na Opavsku. První roky ve Vítkově pomáhal faráři Johannu Lützovi, od něhož se mnohému naučil. V roce 1935 pak převzal vítkovské obročí a stal se duchovním správcem farnosti. Práci se věnoval naplno. Často a s oblibou vyučoval náboženství děti a mládež, zvládal i povinnosti v katolickém spolku, kde řídil také osvětovou činnost. Každé léto bral děti farníků na prázdninový tábor do Nových Těchanovic. S běžnou farní agendou a zaopatřováním nemocných mu vypomáhal kooperátor.

Jeho zaujetí pro práci katolického duchovního se však záhy po okupaci českého pohraničí hitlerovským Německem dostávalo do konfliktu s nacistickou ideologií. Müller totiž psal dopisy svým farníkům bojujícím v řadách německé armády a do textů nezastřeně promítal své protinacistické smýšlení. Korespondenci zachytilo gestapo a v červenci 1941 faráře zatkl. Müller nejprve putoval do vazby v opavské věznici. Po několika měsících byl převezen do koncentračního tábora v Dachau, kde nacisté soustřeďovali své odpůrce z řad duchovních, kteří pocházeli z mnoha evropských okupovaných zemí.

Po osvobození tábora v dubnu 1945 a po krátké rekonvalescenci v nemocnici se Franz Sales Müller začal věnovat duchovní práci mezi zuboženými osvobozenými vězni. Brzy pochopil, že ve své farnosti na severní Moravě nebyl pro svou německou národnost nadšeně očekáván, a tak se s těžkým srdcem rozhodl zůstat v Bavorsku. Na vítkovské faře přišel o své knihy i další osobní majetek, se kterým se již nikdy neshledal.

Z Dachau záhy odešel vykonávat duchovní práci do nemocnice v ne-dalekém Oberföhringu na předměstí Mnichova, kde zůstal do roku 1952. Poté krátce vypomáhal v několika farnostech mnichovsko-freisingské arcidiecéze. Teprve v roce 1961 se stal farním vikářem ve Westerholzhausenu, kde působil až do své smrti. V roce 1962 se pokoušel na německých

Franz Sales Müller

úřadech získat odškodnění za dům po svých rodičích v rodných Svitavách
a za vlastní majetek, zanechaný na vítkovské faře. (zk)

Protokol

aufgenommen in der Pfarre zu W i g s t a d t l am 1. Dezember 1935 zufolge Auftrages des hochwürdigsten erzb. Konsistoriums dato *26. November 1935 - Jc. 19201.*

aus Anlaß der Übergabe der Pfarrpfünde Wigstädtl an den neuinvestierten Pfarrer Franz M ü l l e r in Gegenwart des Übergebers und Übernehmers Franz M ü l l e r, des Vicardecnants, des Patronats-Representanten und der Kirchenwirte.

§ 1.

- Die Pfarrkirche in Wigstädtl, die sich derzeit nach der
- I. anruhenden Kirchengebäudebeschreibung + Beilage I. - in guten Bauzustande befindet, wurde mit allen Bestandteilen, Paramenten, Gerätschaften nach dem für diese Kirche fortlaufend geführten Inventar, welches im Anschlusse mitfolgt - Beilage II. - übergeben und übernommen.

§ 2.

- Sämtliche im beigeschlossenen Kapitalien-Verzeichnisse
- III. - Beilage III. - nach den letzten vom hochwürdigsten e. Konsistorium genehmigten Rechnungen angeführten Obligationen aller bei der Kirche in Wigstädtl befindlichen Vermögensschaften wurden übergeben und übernommen. Die in demselben Verzeichnisse laut Kassajournal ausgewiesene Barschaft wurde übergeben und übernommen.

§ 3.

Pfarrarchiv.

- Alle die Kirche, Pfarre und deren Rechte betreffenden
- IV. Schriften, dann sämtlichem beiliegenden Verzeichnisse-Beilage I. - beschriebenen Tauf-, Trauungs-, Sterbe- und andere Metriken - angefangen vom Jahre 1636 -, die Rechnungsbücher, die Acta Curiae samt allen Hirtenschreiben, das Pfarrgedenkbuch, die Pfarrsiegel sind übergeben und übernommen worden.

Protokol o převzetí inventáře

folgen vom Jahre 1836 - ,die Rechnungsbücher, die Acta Curiae zufallen
Wirtenschreiben, das Pfarrgedenkbuch, die Pfarriegel sind übernom-
men worden.

§ 4.

Ein eiserne, feuerfichere, mit drei verschiedenen Schlössern
versehene Kirchencasse, in welcher jetzt noch oben angeführten Staats-
papieren und dem Grundbuchs-Extracten belegten Privatschuldrechnun-
gen und Spereiniagebüchern sich noch befinden: 148 Stiftsbriefe,
1 Reduktions- und Reperitionscheine, 9 Geverse zur Erhaltung der
Statuen, Kapellen und Kreuze, wurden übernommen.

§ 5.

Pfarrliche Mädat, Pfarr- und Wirtschaftsgebäude.

Die pfarrliche Mädat beträgt laut neuestem Grundbesitzbo-
gen des Steueramtes Mädatst. 6 ha 69 a 70 m² Land, dessen yfstand
dem behördlich genehmigten Wirtschaftsplane entspricht, neml
20 ha 68 a 27 m² Felder, 4 ha 68 a 37 m² Wiesen, 13 a 70 m² Hutweiden
und 51 a 44 m² Hege mit dem Holzvorrathe von Zusammen EK 544, 12.

Dieser Grundbesitz, über deren teilweise Verpachtung das
Pachtbuch Aufschluß gibt, wurde übernommen.

Die Pfarr- und Wirtschaftsgebäude sind übernommen worden.

V. nach dem beigelegten Inventar - Beilage V. -. Der Bauzustand ist
ein guter.

Der Friedhof in Mädatst. gehört der Gemeinde Mädatst.
Hiemit wurde das Protokoll geschlossen und gefertigt.

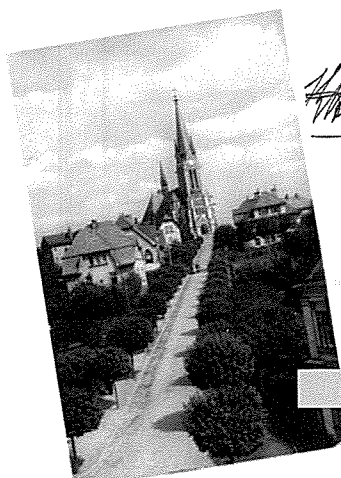

Josef Lindenthal
Adjunkt des vort. Mädatst. Kommissar.

Jonny Hübl
Wirtschaftspräsident, geb. Wirtenschreiber.

Anton Schönbauer
Pfarrverwalter.

Jonny Mädatst.
Pfarrverwalter

Farní kostel ve Vitkoveč (NA)

Franz Sales Müller

Duchovní umístění

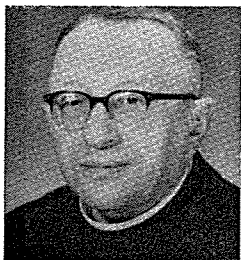
ve zvláštních blocích
koncentračního tábora
Dachau (GD)

Seite					fünf		
Jahr	Datum	Gehalts- zahl	Eingeführt = + Erhalten = -	Betrag mit Buchstaben	Betrag		Bezeichnung
					Kronen &	Seller	
				Übertrag	104680		
				Stand	3240		
1946	1/4			ab Familienbeitrag 12/11/46	107280		
				Stand	16557		
1	2/2	5319		ab Familienbeitrag 12/11/46	40669		
				Stand	13522		
				ab 1940 - 1944	49147		
				Stand	10319		
1946	2/2	494		Ordnungszahl 14	84466		
				Stand	K		
1946	2/2	549		Ordnungszahl 14	84466		
				Stand	5030		
				Stand	167760		
				Stand			
				Stand			
				Stand			
				Gürtel			

Po dobu věznění

přibývaly F. S. Müllerovi ve vkladní
knížce jen úroky... (SOKAO)

O Herr, Dir in die Hände
Sei Anfang und Ende,
Sei Alles gelegt!

Druck: Bient, Indersdorf

Zum Gedenken im Gebete

an Hochw. Herrn

Franz Sales Müller

Priesterjubiläum

*geboren am 14. 1. 1897 in Zwittau (Sudetenl.),
zum Priester geweiht*

*am 5. 7. 1922 im Hohen Dom zu Olmütz.
Er wirkte zunächst als Pfarrer in Zwittau
und nach bitteren Jahren
im K. Z. Dachau 1941/45*

*und der Vertreibung aus seiner Heimat als
Kurat im Krankenhaus Dachau 1945*

*Benef. Verw. in Oberföhring, St. E., 1952/53
Expositus in Baumgarten 1953/59*

Pfarrvikar in Arnbach 1959/61

Pfarrvikar in Westerholzhausen 1961/75

*Am 3. 1. 1975 gab er, 78-jährig, seine Seele
in die Hände seines Schöpfers zurück.*

*An der Kirche zu Westerholzhausen harret er
der Auferstehung entgegen.*

Úmrtav oznamení F. S. Müllera (AADM)